

eodem die Felicem convenit iuratumque severe de re tota articulatum interrogat. Narrare solitum, cum deinde Pontifex esset, Sixtum accepimus, magno sibi terrori quamvis innoxio severam frontem, adducta supercilia, oculos ab eminente naso introrsum conditos, raras et graves voces Ghislerii, dum quaestio tenuit, fuisse. Ea absoluta, ubi Montalti innocentia, immo catholicae rei studium, ex rei gestae serie luculenter apparuit tantum fiduciae ac bonae spei a mutato repente eiusdem Ghislerii vultu accessisse. Prorsus enim hominem alterum dixisses: adeo amanter in collum Montalti confestim egregius quaesitor invasit neque deosculandi hominis ullum finem, nisi lacrimis impeditus fecit.

Cap. VII. «Per magnam multorum invidiam et obtrectationem ad magnos multosque honores evadit».

Esposizione molto precisa delle ostilità, che Fra Felice ebbe da sopportare, ed in special modo delle ostilità in Venezia. Cfr. sopra p. 28.

Cap. VIII. «Romanae Inquisitionis consultor, sui ordinis procurator, inter theologos congregationis Tridentini concilii Montaltus adscribitur».

L'errore surriferito di Ranke (cfr. sopra p. 27 n. 2), si spiega per il fatto che egli ha letto solo la soprascritta; nel testo dice: «Hoc ipso tempore Tridentini concilii rebus tractandis examinandisque amplissimus Romanae Pontifex cardinalium praefecerat coetum illique gravissimos a consiliis theologos attribuerat. Inter hos Montaltum adscribi a Pontifice Carpentis sive vetera beneficia tuendi sive vehementius invidos urendi studio curavit».

Cap. IX. «Post insignem repulsam pontificii legati theologus, generalis Franciscanorum vicarius, demum episcopus creatur».

Cfr. sopra p. 29. Anche qui si trovano molti dettagli, che però sono piuttosto interessanti per la storia dell'Ordine. Sul viaggio in Spagna dicesi: «Eo in munere multa et egit Montaltus praeclare et fortiter tulit. Cum enim non satis omnes, qui apud legatum poterant, aequissimos haberet, non pauca fuere necessario devoranda. Acciditque nonnunquam, ut quasi per iniuriam aut necessitatem iumento destitutus vehiculis, quibus impedimenta comportabantur, deferri necesse fuerit».

Cap. X. «Post honorifice delatum episcopatum per iniquorum hominum calumniam cardinalatus Montalto maturatur».

... Cum ergo, dum haec fiunt, aliquot illatas in eius conclavia, obse-ratas arcas distulisset rumor (neque quicquam eorum quae domi faceret, clam erat, cum in Franciscanorum coenobio inter veteres aemulos habitaret), fuere qui Pontifici nunciarent, Montaltum vix dum episcopum religiosae paupertatis oblitum splendide habitare, opulentam suppellectilem aggerere, quod bonis viris offensione esset. Pius silentio delatoribus imperato rem per se omnem exploraturus iter alio nomine susceptum repente ad Franciscanos flectit. Rectaque ad Agathensis episcopi sedem divertit. Ibi exclusis aliis cum ulta vago sermone ab illo quaereret, diligenter omnia oculis lustravit. Cumque primum nudos